

STANDARDI I INDIKATORI ZA OBEZBJEĐENJE I UNAPREĐENJE KVALITETA/SAMOEVALUACIJA

Standardi i indikatori kvaliteta su veoma važan instrument za praćenje kvaliteta stanja u visokom obrazovanju i definisanje pravaca razvoja univerziteta. Naročito je važno pratiti indikatore kvaliteta ako imamo u vidu globalno društvo u kojem se promjene dešavaju neprestano. Potrebno je izaći u susret svim izazovima savremenog doba, pa tako i u sistemu visokog obrazovanja moramo kontinuirano vršiti internu samoevaluaciju, uz upotrebu odgovarajućih standarda i indikatora. Stoga je definisanje takvih standarda neophodno za sprovođenje analize stanja i za dobijanje relevantnih, objektivnih informacija, uz dosljednost svih aktera, kako bi se doprinijelo promociji stalnog unapređenja kvaliteta Univerziteta.

Univerzitet Crne Gore je prepoznao potrebu izrade standarda kvaliteta za instituciju, a u skladu sa Evropskim prostorom visokog obrazovanja, odnosno sa dokumentom pod nazivom *Standardi i smjernice za obezbjeđivanje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja* (ESG). U proteklom periodu, članovi Odbora za upravljanje sistemom kvaliteta, koji je stalno tijelo Centra za unapređenje kvaliteta, radili su na izradi standarda i indikatora za obezbjeđenje kvaliteta za Univerzitet. To je prepoznato i normativnim aktima kojima se reguliše sistem visokog obrazovanja u zemlji, kao što su Zakon o visokom obrazovanju, Ugovor o finansiranju Univerziteta i Ministarstva prosvjete, zatim kroz Strategiju razvoja Univerziteta Crne Gore za period 2019–2024. godine, a takođe, jedna od preporuka IEP tima (u okviru Programa institucionalne evaluacije evropske asocijacije, IEP tim je posjetio Univerzitet Crne Gore u maju 2018. godine) odnosila se i na promociju smjernica ESG-a i njihovu upotrebu. IEP tim je predložio da Univerzitet odabere i usvoji niz međunarodno uporedivih ključnih pokazatelja performansi za obezbjeđenje kvaliteta i da iste uključi u strateški plan, kako je navedeno u Evaluacionom izvještaju iz jula 2018. godine. Dakle, preporuka se

odnosila na to da Univerzitet izabere i usvoji niz međunarodno uporedivih ključnih indikatora performansi za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta (bazirajući se na smjernicama ESG-a) i implementira ih u strateški plan.

Imajući u vidu sve navedeno, članovi tima su izradili dokument, uvažavajući međunarodno priznate standarde kvaliteta (ESG), kao i sopstvene potrebe, odnosno specifičnosti, kako bi na najbolji način doprinijeli unapređenju sistema kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore.

Definisani su sljedeći standardi kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore:

1. Unapređenje kulture kvaliteta i akademskog integriteta

Unapređenje kulture kvaliteta i akademskog integriteta treba da budu osnova u cilju kontinuiranog obezbjeđenja kvaliteta na Univerzitetu. Univerzitet treba da razvije niz zajedničkih, prihvaćenih i integrisanih obrazaca kvaliteta u svakodnevnom radu, ne oslanjajući se isključivo na periodičnu evaluaciju i time postigne kontinuirano obezbjeđenje kvaliteta, kao temelj uspješnog funkcionisanja ustanove.

Akademski integritet podrazumijeva etički kodeks u skladu sa kojim treba da se ponašaju pripadnici akademske zajednice. Međunarodni centar za akademski integritet definiše ovaj pojam kroz šest osnovnih vrijednosti: povjerenje, poštovanje, iskrenost, poštenje, odgovornost i hrabrost.

2. Nastava

Univerzitet treba da kroz proces nastave obezbijedi adekvatnu nadgradnju znanja i vještina koje stižu studenti, u cilju formiranja takvog tipa ličnosti koji će biti spreman da odgovori svim izazovima koje nameću društvene promjene savremenog doba.

Potrebno je obezbijediti institucionalno organizovani i vaninstitucionalni napor u savladavanju propisanih sadržaja i sticanju znanja, vještina i navika, osposobljavanju za dalji permanentni rad sa ciljem da se razvije kritička, slobodna, autonomna, stvaralačka, humana, obrazovana, multikulturalna, multietnička i multikonfesionalna ličnost, otvorena za sve sadašnje i buduće progresivne promjene pojedinca i društva u kome se nalazi.

Univerzitet treba da kreira nastavni plan i program koji će karakterisati svrhovitost, utilitarnost, motivisanost i komunikativnost, kako bi se stvorile sve neophodne pretpostavke za kvalitetno funkcionisanje obrazovnog procesa i prepoznatljivost ustanove u prostoru visokog obrazovanja.

Nastava je institucionalizovana i simultano organizovana vaspitno-obrazovni rad nastavnika i studenata prema unaprijed definisanom nastavnom planu i programu. Nju treba da karakterišu: svrhovitost (da bude takve prirode da vodi dostizanju proklamovanih ciljeva kroz institucionalno i vrijednosno usmjeravanje i kultivaciju studenata), utilitarnost (da obezbijedi zadovoljenje osnovnih društveno-obrazovnih potreba studenata), motivisanost (da probudi zainteresovanost za usvajanje sadržaja inkorporiranih u nastavni plan) i komunikativnost (da stečena znanja budu takve prirode da među studentima stvaraju preduslove za povezivanje na naučnom i stručnom polju).

3. Studenti

Univerzitet treba da poštuje ličnost studenta, prepoznaje studentske potrebe i shodno tome pribjegava odgovarajućim načinima izvođenja nastave, uz maksimalnu podršku i smjernice studentima od strane akademskog osoblja.

Provjera znanja studenata treba da bude organizovana prema principu jednakosti tretmana i u skladu sa objavljenim procedurama, uz eliminisanje svih oblika diskriminacije.

Kriterijumi provjere znanja, u tom smislu, treba da budu unaprijed poznati, a sama provjera znanja organizovana tako da se može provjeriti da li su, i ako jesu u kojoj mjeri, realizovani ishodi učenja navedeni u ECTS katalozima.

Rezultat valjanog nastavnog procesa treba da bude osposobljenost za učenje i samoučenje, kao i sposobnost za samovrednovanje obrazovnog procesa i njegovih ishoda.

4. Ljudski resursi

Akademsko, stručno i neakademsko osoblje Univerziteta treba da bude organizovano i raspoređeno na radne zadatke na tržišnim osnovama, shodno načelima efikasnosti i produktivnosti, kao i ostvarenim rezultatima u odgovarajućim oblastima.

Neophodno je na tržišnim osnovama osmisлити sastav i broj akademskog, stručnog i neakademskog osoblja. To znači da treba voditi računa o sljedećem: studijski programi treba da budu prepoznatljivi na tržištu (da ima interesovanja za upis na te studijske programe); da broj zaposlenog osoblja (akademskog i neakademskog osoblja) na pojedinim organizacionim jedinicama Univerziteta ne bude veći od broja studenata upisanih na taj studijski program (izbjegavanje finansijski neisplativih studijskih programa); da starosna struktura zaposlenih bude takva da obezbijedi normalan razvoj i funkcionisanje svih organizacionih jedinica Univerziteta na duži rok i da ostvareni naučni rezultati i doprinosi akademskog osoblja budu vrednovani na adekvatan način.

5. Naučno-istraživačka i umjetnička djelatnost

Univerzitet treba da obezbijedi adekvatne aktivnosti na polju naučnih istraživanja; vodi aktivnu kampanju za objavljivanje publikacija i prezentaciju umjetničkih ostvarenja, ali i da stimulativno djeluje u cilju motivisanosti doktoranada za istraživački rad. Kontinuirani rad na jačanju istraživačkih kapaciteta, jačanju izvrsnosti rezultata istraživačkog rada i kvaliteta naučnih publikacija će značajno doprinijeti boljoj prepoznatljivosti Univerziteta Crne Gore u Evropskom istraživačkom prostoru.

6. Saradnja i mobilnost

Univerzitet treba da teži uspostavljanju mobilnosti, saradnje i partnerstava sa drugim institucijama kroz: aktivne i realizovane projekte, aktivnost akademskog osoblja na polju istraživanja, objavljivanje publikacija i promociju značajnih umjetničkih ostvarenja.

Pod ovim se podrazumijeva postignuta saradnja sa visokoškolskim institucijama (lokalnim, regionalnim, međunarodnim), naučnom dijasporom, kao i sa privrednim sektorom i društvenom zajednicom. Mobilnost se odnosi na akademsko osoblje, administrativno osoblje i studente i može biti dolazna i odlazna mobilnost.

7. Upravljanje resursima

Univerzitet treba da obezbijedi adekvatne resurse za podršku studentima u učenju, primjerene za svaki program koji se nudi, u cilju stvaranja odgovarajućeg ambijenta za učenje i istraživanje.

Organizacija Univerziteta treba da bude efikasna i zasnovana na ideji konstantnog progressa i boljeg pozicioniranja na međunarodnom planu, a finansiranje transparentno u cilju unapređenja nastave i naučnih istraživanja.

Organizacija se odnosi na upravljačku strukturu, organizaciona tijela, razvoj mehanizama za unapređenje standarda zaposlenih i drugo.

Pod finansiranjem se podrazumijeva finansiranje nastave i istraživanja, uz jasno preciziranje izvora finansiranja.

Procedura samoevaluacije je sljedeća:

1. Komisija za kvalitet fakultetske jedinice priprema izvještaj o samoevaluaciji
2. Izvještaj o samoevaluaciji usvaja se na vijeću fakultetske jedinice
3. Komisija Univerziteta (članovi Odbora za upravljanje sistemom kvaliteta i rektorski tim, po potrebi) pripremaju izvještaj na osnovu izvještaja o samoevaluaciji fakultetskih jedinica
4. Izvještaj Komisije Univerziteta usvaja Senat Univerziteta Crne Gore

Kriterijumi za ocjenu:

0-nema dokaza ili postoje djelimični, nepouzdana dokazi ispunjenja zahtjeva (potpuno novo ili strano u organizaciji),

1-zahtjev je planiran-postoji samo na papiru – P (plan),

2-zahtjev je planiran i djelimično sproveden-i na papiru i primijenjen D

(djelo), 3-zahtjev je planiran, sproveden i prate se efekti – C (provjera),

4-zahtjev je planiran, sproveden, prate se efekti i porede s drugima – A (poređenje) i

5-zahtjev je planiran, sproveden, prate se efekti i uvode stalna prilagođavanja i poboljšanja na osnovu poređenja sa najboljima.

I	ne ispunjava zahtjev	0
II	djelimično ispunjava zahtjev	1
III	pretežno ispunjava zahtjev	2 i 3
IV	u potpunosti ispunjava zahtjev	4 i 5

**UNIVERZITET CRNE GORE / CENTAR ZA UNAPREĐENJE KVALITETA
STANDARDI I INDIKATORI ZA UNAPREĐENJE I OBEZBJEĐENJE KVALITETA/SAMOEVALUACIJA**

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

NAZIV UNIVERZITETSKE JEDINICE		BIOTEHNIČKI FAKULTET		STUDIJSKA GODINA		2018/2019		
STANDARD		R.B	INDIKATOR	VRIJEDNOST				
UNAPREĐENJE KULTURE KVALITETA I AKADEMSKOG INTEGRITETA	Obezbeđenje kvaliteta	1	Ukupan broj direktnih aktivnosti koje se odnose na promociju i unapređenje kulture kvaliteta (akreditacija, nastava, međunarodna saradnja, istraživanje, mobilnost, partnerstva, radionice, okrugli stolovi itd.)	6				
		2	Broj sastanaka Komisije za obezbeđenje i unapređenje sistema kvaliteta na godišnjem nivou	4				
		3	Broj predstavnika u čijoj nadležnosti su promocija i unapređenje kulture kvaliteta	Akademske osoblje (44), članovi komisije (7)				
	Širenje kulture akademskog integriteta	1	Ukupan broj mehanizama i aktivnosti za zaštitu akademskog integriteta, sprečavanje diskriminacije, neetičkog ponašanja, netolerantnosti (prezentacije, skupovi, seminari, okrugli stolovi, i ostalo)	5 (2 seminara +2 radionice + neposredna komunikacija)				
		2	Broj tematskih sjednica Vijeća o sistemu obezbeđenja kvaliteta i pitanjima akademskog integriteta	1 (analiza studentske ankete)				
		3	Broj disciplinskih postupaka	1				
		4	Broj studenata koji su uspješno položili online kurs o akademskom integritetu na svim nivoima studija	56	8	0		
		5	Ukupan broj provjera radova, u cilju sprečavanja plagijarizma (provjera master radova/doktorskih disertacija)	3		0		
		6	Procentualna ispunjenost ciljeva Strategije razvoja UCG 2019-2024. u odnosu na ciljeve strategije fakultetske jedinice	85% usklađenosti strategije BTF sa strategijom UCG				
		7	Broj predstavnika u čijoj nadležnosti je promocija i unapređenje akademskog integriteta	1				
NASTAVA	Studijski programi	1	Ukupan broj studijskih programa, smjerova, na svim nivoima studija /osnovne/master/doktorske	4	6 spec. 4 mr	1		
		2	Broj kompatibilnih međunarodno uporednih studijskih programa (podrazumijeva najmanje 60% kompatibilnosti) /osnovne/master/doktorske/	2	4	1		
		3	Procenat zastupljenosti nastave na engleskom jeziku na svim nivoima studija /osnovne/master/doktorske/	-	-	-		
		4	Broj interdisciplinarnih studijskih programa-smjerova	0	0	0		
	Nastavne metode	1	Broj predmeta baziranih na kombinovanim metodama nastave (kombinovanje standardnih metoda nastave učenja sa elektronskim učenjem(blended learning approach) e-učenje) <i>*od 6 nedjelje nastave u ljetnjem semestru sva nastava je bila online</i>	33%	33%	33%		
		2	Prosječna ocjena vrednovanja studijskih programa od strane studenata u toku studija osnovne/master/doktorske <i>Za doktorske i magistarske studije anketa nije rađena u 2018/19 studijskoj godini.</i>	4,6	4,45 spec.	-		
		3	Ukupan broj provjera znanja studenata tokom semestra za kategorije /usmeno/pismeno/praktično/	115	261	33		
		4	Ukupan broj mehanizama za motivaciju i stimulaciju studenata i efikasnosti studiranja (nagrade, promocija kroz različite aktivnosti (studijska putovanja, radionice, izložbe, i dr.))	3				

	Sticanje praktičnih znanja i vještina	1	Broj potpisanih ugovora sa privredom <i>Ogledna imanja BTF –a u Podgorici i Baru su nastavna baza za studente iz oblasti biljne proizvodnje</i>	25, ali bez formalnog ugovora		
		2	Procenat zastupljenosti praktične nastave na svim nivoima studija /osnovne/master/doktorske/	22,7	26,8 spec. 20 Mr Ukupno 22,45	40
		3	Broj angažovanog osoblja iz privrede/ "praktičara"	0		
	Cjeloživotno učenje	1	Broj programa cjeloživotnog učenja	0		
	Studentsko vrednovanje nastave	1	Ukupan procenat izlaznosti studenata u anketnom vrednovanju nastave	23,12		
		2	Prosječna ocjena vrednovanja studijskih programa od strane studenata u toku studija osnovne/master/doktorske (po studijskom programu) <i>Osnovne - Biljna proizvodnja; Animalna proizvodnja i Stočarstvo; Mediteransko voćarstvo i Primijenjene studije poljoprivrede - Mediteransko voćarstvo; Kontinentalno voćarstvo i Primijenjene studije poljoprivrede – Kontinentalno voćarstvo. Specijalističke - Voćarstvo i vinogradarstvo; Ratarstvo i povrtarstvo; Zaštita bilja, Stočarstvo; Kontinentalno voćarstvo i ljekovito bilje, Rasadničarstvo</i>	4,6 4,1 4,9 4,8	4,5; 4,5; 4,4; 5; 3,9 4,4	-
	Angažovanost osoblja	1	Procenat zastupljenosti akademskog osoblja u odnosu na ukupan broj studenata	7,6		
		2	Procenat zastupljenosti stručnog osoblja u odnosu na ukupan broj studenata	2,9		
		3	Procenat zastupljenosti administrativnog osoblja u odnosu na ukupan broj studenata	2,43		
		4	<i>Procenat zastupljenosti osoblja na oglednim imanjima na ukupan broj studenata</i>	2,3		
		5	Prosječan broj sati angažovanja nastavnika na nedjeljnom nivou/	10,21		
		6	Prosječan broj sati angažovanja saradnika na nedjeljnom nivou	12,93		
	Opterećenost studenata	1	Prosječan broj sati angažovanja studenata na nedjeljnom nivou	24,25 Osnovne 23,58 spec. 12,75 mr plus izrada rada		
STUDENTI	Struktura upisanih studenata	1	Procenat prijavljenih/primljenih/ kandidata u odnosu na konkursom traženi broj na svim nivoima studija	94,8	54,1 spec. 59,1 mr	60
		2	Procenat /prijavljenih/primljenih/ kandidata u odnosu na zahtjeve tržišta rada na svim nivoima studija. <i>*mali broj studenata se zapošljava sa bachelor diplomom jer nastavljaju studije – specijalističke i dalje.</i>	811*	154	-
		3	Procenat primljenih kandidata iz /Crne Gore /regiona/inostranstva	100 / 0 / 0		
		4	Procentualno izražen uspjeh kandidata iz prethodnog školovanja / odlični/vrlo-dobri/ostali	18,7	29,5	51,8
	U toku studija	1	Ukupna prosječna prolaznost na ispitima u studijskoj godini (računati ponderisani procenat)	53,8 za osnovne		
		2	Procenat studenata koji nastavljaju studije nakon prve godine studija /osnovne/master/doktorske/	47,1	-	100
		3	Procenat prelaska na drugi studijski program u okviru fakulteta /osnovne/master/doktorske/	0	0	0
		4	Procenat prelaska na druge fakultetske jedinice u okviru Univerziteta /osnovne/master/doktorske <i>*nije moguće, moguće je samo upis u prvu godinu</i>	0*	0	0
		5	Prosječna ocjena studenata na osnovnim studijama (ponderisana aritmetička sredina)/ prva/ druga/treća/godina	6,94	6,94	6,89
	Diplomirani	1	Procenat studenata koji su diplomirali u zakonom predviđenom roku (srednja vrijednost za zadnje 3 generacije) za /osnovne/master/doktorske/ procenat je dat za specijalističke studije <i>*Studenti magistarskih studija ne mogu završiti magistarske studije u Zakonom predviđenom roku (jedna godina) iz razloga što su ogledom vezani za vegetaciju biljaka ili minimalno jedan proizvodni ciklus kod životinja.</i>	27,9	68,40 *	**

			**prva generacija doktoranada upisana je 2017/18 studijske godine				
		2	Prosječna dužina studiranja u odnosu na ukupno trajanje studijskog programa /osnovne/master/doktorske (prosjek u zadnjih 3 godine)	3,8	1,3 spec. 3,3 mr	-	
		3	Broj studenata koji su boravili na drugom univerzitetu u odnosu na ukupan broj studenata	4 od 577			
		4	Procenat studenata koji su nastavili školovanje u inostranstvu nakon završenog jednog nivoa/ciklusa studija	0			
		5	Procenat studenata koji su obavili praksu (najmanje mjesec dana) u toku studiranja	Na studijskim programima osnovnih studija postoji predmet Praktična nastava kroz 15 nedjelja			
		6	Procenat studenata koji su se zaposlili u struci nakon diplomiranja	20,09			
		7	Procenat studenata koji su se zaposlili u struci u prvoj godini nakon diplomiranja	93,75			
		8	Procenat nezaposlenih iz evidencije na birou rada	91,27			
	Alumni	1	Broj alumnista sa kojima univerzitetska jedinica ima upostavljenu saradnju				
	Vannastavne aktivnosti		Broj vannastavnih aktivnosti studenata	8			
LJUDSKI RESURSI	Akademsko osoblje/ naučno osoblje redovni profesor, vanredni profesor, docent, profesor i saradnik u nastavi, naučni savjetnik, viši naučni saradnik i naučni saradnik	1	Starosna struktura nastavnika / <35 / 35-50/ > 50/ godina	0	11	18	
		2	Starosna struktura saradnika / <30 / 30-40/ > 40/ godina	2	2	11	
		3	Broj akademskog osoblja po zvanjima docent/ vanredni prof. / redovni prof.	5 / 9 / 10			
		4	Broj akademskog osoblja angažovanog sa drugih univerziteta	2			
		5	Procenat uspjehnosti napredovanja u procesu izbora u više akademsko zvanje	100			
		6	Procenat osoblja sa naučnim zvanjem u odnosu na ostalo osoblje	5,49 u odnosu na sve ostale zaposlene (91)			
	Stručno osoblje/viši lektor, lektor, viši stručni saradnik, viši laborant, laborant	1 a	Starosna struktura / <35 / 35-50/ 50-60/ > 60 godina	0	5	2	1
		1 b	Laboratorija za mljekarstvo koju finansira Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	0	6	3	0
		2	Procenat stručnog osoblja u odnosu na /akademsko osoblje/ostalo osoblje	18,18	18,18 u odnosu na sve ostale zaposlene sa laboratorijom za mljekarstvo i imanjima (44)		
	Administrativno osoblje	1	Starosna struktura / <35 / 35-50/ 50-60/ > 60 godina	2	7	3	2
		2	Procenat administrativnog osoblja u odnosu na / akademsko osoblje/ostalo osoblje	31,8	36,84 u odnosu na sve ostale zaposlene (38)		
		4	Procenat usklađenosti administrativnih službi	106			
		5	Broj edukacija, seminara, treninga, obuka administrativnog osoblja u svrhu usavršavanja	0			
	Osoblje na oglednim imanjima u Podgorici i Baru (stručno, pomoćno, portiri)	1	Starosna struktura / <35 / 35-50/ 50-60/ > 60 godina	1 / 2 / 4 / 5			
		2	Procenat osoblja na oglednim imanjima u odnosu na /akademsko osoblje/ostalo osoblje	27,27	30 u odnosu na sve ostale zaposlene (40)		
NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST	Projekti	1	Broj aktivnih projekata /nacionalni/bilateralni/međunarodni/	5	12	24	
		2	Ukupan broj realizovanih projekata	104			
	Publikacije	1	Ukupan broj naučnih publikacija akademskog, naučnog osoblja/radovi u vodećim časopisima-WOS lista (SCI, SSCI, SCIE, A&HCI) / SCOPUS/međunarodnim časopisima/nacionalnim časopisima/ poglavlja u naučnim monografijama	19	10	6	3 7

SARADNJA I MOBILNOST	Partnerstva	2	Ukupan broj umjetničkih ostvarenja po glavnim kategorijama /upisati kategoriju/upisati kategoriju/upisati kategoriju/ ostalo	-	-	-	-
		1	Broj partnerskih institucija u realizaciji projekata i naučnih aktivnosti /lokalne /regionalne/međunarodne	5	15	32 (za dva Cost projekta još 25 i 99)	
		2	Broj studenata doktorskih studija koji su uključeni u projekte	5			
	Stimulacija	1	Broj mehanizama za stimulisanje naučnih, umjetničkih aktivnosti za / studente/akademsko /naučno osoblje/za učešće u projektima <i>*shodno pravilima UCG i programima MNA</i>			2	6
		2	Broj nagrađenih radova/publikacija	5			
		3	Koliko je finansijskih sredstava uloženo u edukacije nastavnog osoblja (konferencije, seminari, obuke, treninzi, itd)?	9.260,00 €			
	Mentori		Broj mentora na doktorskim studijama	7 imenovanih			
	Saradnja	1	Broj ostvarenih partnerstava sa visokoškolskim institucijama /lokalnim/regionalnim/ međunarodnim/naučnom dijasporom		4		
		2	Broj ostvarenih partnerstava sa privrednim sektorom i društvenom zajednicom	15 (UBH, MPRR, mljekare, CETI, HMZCG)			
UPRAVLJANJE RESURSIMA		3	Broj ostalih ostvarenih partnerstava	individualni polj. proizvođači i udruženja			
	Mobilnost	1	Broj ostvarene odlazne mobilnosti /studenti/akademsko osoblje/administracija	3		9	0
		2	Broj ostvarene dolazne mobilnosti /studenti/akademsko osoblje/administracija	0		13	0
		3	Prosječno trajanje odlazne mobilnosti /studenti/akademsko osoblje/administracija (dana)	53,3		9	0
		4	Prosječno trajanje dolazne mobilnosti /studenti/akademsko osoblje/administracija	0		4,4	0
	Upravljačka struktura	1	Broj upravljačkih i organizacionih tijela/procentualni odnosi u raspodjeli u poslovima	1 upravljačko i 7 organiz. tijela			
		2	Broj mehanizama za unapređenje standarda zaposlenih	1 (sindikata) + kasa uzaj. pomoći			
	Prostorni kapaciteti i oprema	1	Broj jedinica za potrebe nastave i opremljenost savremenom opremom (biblioteke, laboratorije, učionice, računarske sale...)	1 / 21 / 16 / 2			
		2	Broj prostornih jedinica za aktivna naučna i umjetnička istraživanja i opremljenost savremenom opremom	12 sa više podjedinica			
		3	Uložena sredstva za unapređenje prostornih kapaciteta i opreme	56.500 €			
	Informacioni sistem	1	Procentualno iskazati redovnost u objavljivanju informacija/aktuelnosti koje se tiču univerzitetske jedinice	95%			
		2	Procentualno iskazati u kojoj mjeri se koriste društvene mreže u svrhe informisanja	oko 20% (mreža studenata)			
		3	Procentualno iskazati u kojoj mjeri se koristi dms sistem za arhiviranje i upravljanje dokumentima	100% prema UCG			
		4	Procentualno iskazati dostupnost relevantnih informacija za studente (ocjene, termini za polaganje ispita, obavještenja o seminarima, radionicama itd)	100			
	Finansiranje	1	Procenat finansiranja od studenata u odnosu na ukupni budžet	8,7			
		2	Procenat finansiranja od tržišta u odnosu na ukupni budžet	26,7			
		3	Procenat finansiranja od projekata u odnosu na ukupni budžet	6,2			
		4	Procenat ostalih oblika finansiranja u odnosu na ukupni budžet	58,4			
		5	Procenat izdvajanja za istraživanje od ukupnog budžeta	3,1 (oko 50% ukupnog izdvajanja za nauku)			

Napomena: Organizacije jedinice mogu, u slučaju procjene, tabelu dopuniti i dodatnim INDIKATORIMA, a prema definisanim STANDARDIMA.

NAZIV STANDARDA	UNAPREĐENJE KULTURE KVALITETA I AKADEMSKOG INTEGRITETA					
DOBRE STRANE	Akademsko osoblje u procesu izvođenja nastave implementira osnovne principe kulture kvaliteta i akademskog integriteta. Uspostavljen je visok nivo povjerenja između akademskog osoblja i studenata, time i veoma dobro funkcionisanje ukupne akademske zajednice Fakulteta, što je rezultiralo visokom prosječnom ocjenom pri studentskom vrednovanju nastave(preko 4,5). Otvorenije se ukazuje na neke propuste i primjere nedovoljnog njegovanja kulture kvaliteta čime se pokazuju visok nivo odgovornost i hrabrosti. U tekućoj školskoj godini nije bilo identifikovanih slučajeva plagijarizma. Studenti su tokom poslednje studijske godine detaljno upoznati sa osnovnim principima akademskog integriteta i njegovanja kulture kvaliteta, a više od 10 % ukupnog broja studenata uspješno je položilo kurs o akademskom integritetu.					
LOŠE STRANE/SLABOSTI	Nedovoljan odziv studenta pri studentskom vrednovanju nastave. Provjera na plagijarizam rađena je samo za magistraske radove. Kod dijela studentske populacije i dalje prisutna namjera da se ocjena postigne na neetički način, tj. korišćenjem različitih načina prepisivanja, čime se narušava kvalitet i akademski integritet, Još uvijek nedovoljna spremnost da se otvorenije ukaže na eventualne narušavanje principa njegovanja kulture kvaliteta i akademskog integriteta, tj. više je pristna je praksa nezamjeranja.					
PREPORUKE ZA PREVAZILAŽENJE LOŠIH STRANA/SLABOSTI	Podići nivo odgovornosti prema opštem – institucionalnom i širem društvenom interesu. Principe etičkog kodeksa treba da poštuje svi zaposleni i studenti Na sve oblike narušavanja akademskog integriteta i kulture kvaliteta mora se iskreno i otvoreno ukazivati i suzbijati ih. Sve primjere otvorenog ukazivanja na probleme i kršenje akademskog integriteta treba ohrabrivati, podržavati i isticati kao primjere lične i profesionalne odgovornosti i iskrenosti. Unapređivanje vrijednosti kao što su povjerenje, poštovanje, iskrenost, poštenje, odgovornost i hrabrost. Treba prepoznavati i podsticati takve pozitivne primjere među studentima i nastavnicima, jer samo tako cjelokupna akademska zajednica i društvo u cjelini bi bilo svjesnije i bolje bi njegovalo ove vrijednosti					
OCJENA ISPUNJENOSTI	0	1	2	3	4	5
NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTEJEVA	I	II	III		IV	
MIŠLJENJE KOMISIJE I OCJENA ISPUNJENOSTI	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
MIŠLJENJE KOMISIJE I NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTEJEVA	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
PREPORUKE KOMISIJE	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					

NAZIV STANDARDA	NASTAVA					
DOBRE STRANE	Studenti su imali mogućnost izbora dva akademska i dva primijenjena osnovna studijska programa i četiri postdiplomska akademska i po dva primijenjena osnovna i postdiplomska studijska programa i jedan doktorski studijski program. Svi akademski studijski programi su kompatibilni i međunarodno uporedivi, što studentima pruža mogućnost da koriste mobilnost. Nastavnici i studenti su pokazali brzo prilagođavanje kombinovanim metodama učenja (e-učenje). Studijski programi su visoko vrednovani od strane studenata u 2018/19. Studenti su imali mogućnost da pokažu znanje i vještine koje su stekli putem sva tri oblika provjere znanja. Takođe, koristili su mogućnost učešća na radionicama kroz Cost i Erasums projekte. Oko četvrtina nastave na svim nivoima studija se realizuje kroz praktičnu nastavu. Studenti dio praktične nastave obavljaju na oglednim imanjima BTF-a kao i u velikom broju privrednih subjekata iz oblasti primarne poljoprivredne proizvodnje i prerade hrane, iako nemamo formalno potpisane ugovore. Dobar je odnos broja akademskog i stručnog osoblja u odnosu na ukupan broj studnenata (1 zaposleni iz reda akademskog osoblja na 13 studenata). Nedjeljno opterećenje studenata nastavom manje je od 25 časova nedjeljno na svim nivoima studija.					
LOSE STRANE/SLABOSTI	Nedostatak nastave na engleskom jeziku što onemogućava dolaznu mobilnost studenata sa drugih govornih područja. Nedovoljan broj mehanizama za stimulaciju studenata i podizanje efikasnosti studiranja. Nedostatak programa cjeloživotnog učenja i zvanično potpisanih ugovora sa privredom gdje bi studenti mogli dodatno odrađivati praktičnu nastavu. Veliki broj saradnika sa doktoratom čeka izbor u akademsko zvanje do 10 godina zbog nedostatka norme na osnovnim akademskim studijama. Akademsko osoblje ima veliki broj sati angažovanja na nedjeljnom nivou.					
PREPORUKE ZA PREVAZILAŽENJE LOŠIH STRANA/SLABOSTI	Uspostaviti izvođenje dijela nastave na engleskom jeziku. Obezbijediti zvanično potpisivanje ugovora sa privredom čime bi nastavna baza bila bogatija. Uključiti se u programe cjeloživotnog učenja na UCG. Ubrzati izbore u zvanja saradnika sa doktoratom što bi otvorilo mogućnost za zapošljavanje mladih saradnika iz reda najboljih studenata čime bi se smanjila nedjeljna opterećenost časovima nastave akadesmkog osoblja					
OCJENA ISPUNJENOSTI	0	1	2	3	4	5
NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTJEVA	I	II	III	IV		
MIŠLJENJE KOMISIJE I OCJENA ISPUNJENOSTI	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
MIŠLJENJE KOMISIJE I NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTJEVA	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
PREPORUKE KOMISIJE	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					

NAZIV STANDARDA	STUDENTI					
DOBRE STRANE	Konkursom traženi broj studenta na osnovnim akademskim studijskim programima je popunjen, i visok je procenat primljenih kandidata na doktorskim studijama u odnosu na konkurs. Visok procenat zapošljavanja u odnosu na broj diplomiranih studenata u 2019 godini. Studenti koji nastave studiranje nakon prve godine završavaju studije u roku koji je 20 do 25 % duži od Zakonom propisane dužine studiranja, što odražava strukturu uspjeha upisanih kandidata u odnosu na uspjeh iz prethodnog školovanja. Široka lepeza vannastvnih aktivnosti studenata i mogućnost obavljanja prakse na oglednim imanjima.					
LOŠE STRANE/SLABOSTI	Loš uspjeh kandidata iz prethodnog školovanja. Nedovoljna zainteresovanost kandidata za upis na primijenjene studije. Nizak procenat studenta koji nastavljaju školovanje na osnovnim studijama nakon prve godine studija (oko polovine). Niska ukupna prolaznost na ispitma i niska prosječna ocjena na sve tri godine osnovnih studija. Dužina studiranja na magistarskim studijama je visoka. Slabo izražena mobilnost studenata prema drugim Univerzitetima. Nedostatak Alumni kluba. Studenti su opterećeni skupljanjem i dobijanjem bodova, a ne sticanjem znanja. Takođe, opterećeni su ECTS kreditima, a ne samim predmetima i njihovom suštinom.					
PREPORUKE ZA PREVAZILAŽENJE LOŠIH STRANA/SLABOSTI	Animiranje srednjoškolaca, promocija studijskih programa i sektora poljoprivrede generalno. Promocija samozapošljavanja u sektoru poljoprivrede, tj. razvoj sopstvenog biznisa. Uvođenje prijemnog ispita za osnovne studije.					
OCJENA ISPUNJENOSTI	O	1	2	3	4	5
NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTEJEVA	I	II	III			IV
MIŠLJENJE KOMISIJE I OCJENA ISPUNJENOSTI	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
MIŠLJENJE KOMISIJE I NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTEJEVA	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
PREPORUKE KOMISIJE	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					

NAZIV STANDARDA	LJUDSKI RESURSI					
DOBRE STRANE	BTF ima relativno dobru kadrovsku osnovu jer u stalnom radnom odnosu ima 38 doktora nauka i 6 magistara. Značajan dio ljudskih resursa čine stručno, administrativno i tehničko osoblje. Razlozi za to su: dvije eksteritorijalne organizacione jedinice - u Baru i Bijelom Polju, gdje su organizovana i dva primijenjena studijska programa, što neminovno povećava potrebu za adminstrativnim i tehničkim osobljem. Zatim, imamo dva funkcionalna ogledna (Lješkopolje u Podgorici i rasadnik u Baru) kao i Laboratoriju za mljekarstvo koja servisira sve crnogorske mljekare i koja se finansira od strane Minisrstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, a u sve tri ove podjedinice zaposleno je isključivo stručno i tehničko osoblje. S obzirom na dobru (100%) uspješnost napredovanja u procesima izbora u viša akademska zvanja realno je očekivati da se u narednom periodu dodatno poboljša struktura akademskog osoblja. Sa ovakvom kadrovskom bazom Fakultet uspijeva da skoro u potpunosti pokrije proces nastave (samo 2 angažovana predavača sa strane) i da realizuje značajan broj naučno-istraživačkih projekata u skoro svim oblastima poljoprivrede. Značajan dio akademskog osoblja angažovan je na pružanju stručno-savjetodavnih i laboratorijskih usluga čime se obezbjeđuju značajni finansijski prihodi Fakulteta.					
LOŠE STRANE/SLABOSTI	Loša starosna stuktura svih zaposlenih i nedovoljan broj mladih saradnika u nastavi i istraživanjima predstavlja najveću prijetnju budućeg funkcionisanja i daljeg razvoja Fakulteta. Činjenica da je 62 % nastavnika starije od 50, a da 73% saradnika ima više od 40 godina jasan su signal da BTF mora hitno pristupiti podmlađivanju vlastitog kadra. Odnos akademskog i stručnog osoblja na za potrebe našeg Fakulteta nije povoljan. Broj stručnog osoblja je nedovoljan za obavljanje svih poslova, s obzirom na širok spektar djelatnosti kojima se Fakultet bavi izvan nastave (proizvodnja, stručne usluge i servisi), a postoje proceduralna ograničenja za dodatno zapošljavanje ili angažovanje. Nedovoljni kadrovski kapaciteti na oglednim imanjima, koja su ujedno nastavna baza za praktičnu obuku studenata, dovodi u pitanje njihovu perspektivu i opstanak.					
PREPORUKE ZA PREVAZILAŽENJE LOŠIH STRANA/SLABOSTI	Obezbijediti kadrovsko jačanje i podmlađivanje Fakulteta u svim segmentima. Primanjem u radni odnos određenog broja mladih saradnika obezbijedito bi se dugoročno funkcionisanje svih aktivnosti na Fakultetu. Neophodno je što prije usvojiti strategiju kratkoročne i dugoročne kadrovske politike bazirane na realnim potrebama Fakulteta, a usklađene sa politikom Univerziteta. Broj mladih saradnika u nastavi i istraživanju treba kratkoročno povećati za najmanje 50%.					
OCJENA ISPUNJENOSTI	0	1	2	3	4	5
NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTEJEVA	I	II	III		IV	
MIŠLJENJE KOMISIJE I OCJENA ISPUNJENOSTI	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					

MIŠLJENJE KOMISIJE I NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTJEVA	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta
PREPORUKE KOMISIJE	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta

NAZIV STANDARDA	NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST					
DOBRE STRANE	Poljoprivreda i proizvodnja hrane jedan je od najvažnijih strateških prioriteta CG što je jedna od naših komparativnih prednosti. BTF ima dugu, najdužu tradiciju naučnoistraživačkog rada u CG. U poslednjih 10 godina realizovano je 105 projekta (nacionalnih, bilateralnih i međunarodnih). U studijskoj 2019/20 istraživači BTF su učestvovali ili rukovodili realizacijom 39 projekata, od čega su dvije trećine međunarodni projekti (HORIZONT 2020, Erasmus +, COST, ICGEB, IAEA i drugi). U toku školske 2019/20. publikovano je ukupno 29 radova u časopisima koji se nalaze u relevantnim bazama (Wos i SCOPUS), sedam poglavlja u naučnim monografijama, kao i značajan broj u nacionalnim i drugim časopisima i međunarodnim konferencijama. U strukturi partnerskih institucija dominiraju međunarodne. Šest je aktivnih studenata doktorskih studija, od kojih su troje korisnici doktorskih stipendija/projekata MNA.					
LOŠE STRANE/SLABOSTI	Mali broj mladih istraživača angažovanih na projektima. Loša starosna struktura istraživačkog kadra. Loše umrežavanje istraživačkih grupa (oblasti). Nestabilnost finansiranja i nedovoljna ulaganja u nauku i naučnu infrastrukturu Administrativne barijere za angažovanje mladih istraživača. Nedovoljna razvijenost pojedinih naučnoistraživačkih oblasti (centara) na Fakultetu.					
PREPORUKE ZA PREVAZILAŽENJE LOŠIH STRANA/SLABOSTI	Uspostavljanje interdisciplinarnih istraživačkih grupa unutar Fakulteta radi smanjenja nesrazmjere u produktivnosti. Obaveza istraživača da publikuju jedan rad godišnje u nacionalnom i međunarodnom časopisu. Uspostavljanje fonda za mlade istraživače kao vid finansijske pomoći za realizaciju istraživanja. Jačanje manje razvijenih istraživačkih oblasti i kreiranje novih istraživačkih ideja.					
OCJENA ISPUNJENOSTI	0	1	2	3	4	5
NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTEVA	I	II	III	IV		
MIŠLJENJE KOMISIJE I OCJENA ISPUNJENOSTI	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
MIŠLJENJE KOMISIJE I NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTEVA	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
PREPORUKE KOMISIJE	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					

NAZIV STANDARDA	SARADNJA I MOBILNOST					
DOBRE STRANE	Jačanje međunarodne saradnje sa srodnim institucijama iz zemalja u okruženju i EU jedan je od strateških prioriteta Fakulteta. Međunarodna saradnja i mobilnost kao izvor novih ideja i iskustava doprinosi internacionalizaciji Fakulteta i otvara mogućnosti za usavršavanje i stalno napredovanje svih članova naučne zajednice i studenata. Ostvaren je relativno dobar odnos odlazne i dolazne mobilnosti akademskog osoblja preko Erasmus + , Ceepus, bilateralnih i drugih projekata. U okviru Erasmus+ programa tokom školske 2019/20. uspostavljena je saradnja sa Poljoprivrednim univerzitetom u Atini (GR), Agronomskim i Prirodoslovno - matematičkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu (HR), Visokim gospodarskim učilištem u Križevcima (HR), u dijelu mobilnosti akademskog osoblja i studenata. Saradnje započete ranijih godina nastavljene su i u ovoj. U školskoj 2019/20. godini realizovana je saradnja sa više institucija iz: Slovenije, Hrvatske, Italije, Austrije, Mađarske, Njemačke, Poljske, UK, Slovačke, Srbije, Grčke, Francuske, Bosne i Hercegovine, i dr. U Crnoj Gori BTF ima saradnju sa Institutom za javno zdravlje, Zavodom za hidrometeorologiju i seizmologiju, CETI, 15-ak mljekara, UBH, MPRR i dr.					
LOŠE STRANE/SLABOSTI	Nedovoljna motivisanost dijela akademskog osoblja za dodatne vidove angažovanja u smislu ostvarivanja saradnje preko prijave zajedničkih projekata ili kroz programe mobilnosti. Ograničavajući faktor u širenju saradnje je nedovoljno znanje enleskog jezika kod dijela akdemskog osoblja i studenata. Nedovoljna zainteresovanost/uključenost studenata za mobilnost kroz Erasmus+ program (neizvjesnost u vezi sa podudarnošću predmeta i priznavanjem ispita položenih u partnerskoj instituciji ili razlike u ECTS kreditima). Nema mobilnosti administrativnog osoblja.					
PREPORUKE ZA PREVAZILAŽENJE LOŠIH STRANA/SLABOSTI	Povećati mobilnost nastavnog osoblja i studenata kroz programe mobilnosti UCG i MNA. Pojednostavljivanje postupka priznavanja položenih ispita studentima (regulisanje "viška" ili "manjeg" broja ECTS kredita). Uključivanje administrativnog osoblja u procese mobilnosti.					
OCJENA ISPUNJENOSTI	0	1	2	3	4	5
NIVO ISPUNJENOSTI USLOVA	I	II	III	IV		
MIŠLJENJE KOMISIJE I OCJENA ISPUNJENOSTI	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
MIŠLJENJE KOMISIJE I NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTJEVA	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
PREPORUKE KOMISIJE	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					

NAZIV STANDARDA	UPRAVLJANJE RESURSIMA					
DOBRE STRANE	Biotehnički fakultet, ukupno gledano, ima sasvim dobre resurse: nastavni i naučnoistraživački kadar, dobra tehnička opremljenost naročito pojedinih laboratorija , razvijene brojne usluge i srevise, funkcionalna ogledna imanja. Nastavni i naučnoistraživački kapaciteti smješteni su u Podgorici, Bijelom Polju i Baru . Fakultet ima dva ogledna imanja, "Lješkopolje" u Podgorici i rasadnik u Baru, koji su dobra naučna i nastvana baza, a dijelom su i komercijalno orijentisani. Postojeći broj upravljačkih tijela omogućava dobru organizaciju posla u svim segmentima rada. Kroz razne projektne aktivnosti postoje stalna ulaganja u laboratorijsku opremu, kao i unapređenje prostornih kapaciteta na fakultetu. Više od 25% ukupnog budžeta Fakulteta dolazi od tržišta (pružanja usluga i proizvodnje); Dostupnost informacija za studente preko web stranice fakulteta je veoma dobra. Fakultet je na nivou UCG uspostavio potpuno korišćenje elektronskog (DMS) sistema za arhiviranje i upravljanje dokumentima, ali ne i sa drugim institucijama.					
LOŠE STRANE/SLABOSTI	Nedovoljna finansijska sredstva za sveobuhvatnije unapređivanje prostornih kapaciteta Fakulteta i oglednih imanja. Nedovoljna opremljenost pojedinih laboratorija i iskorišćenost njihovih kapaciteta za istraživanja ili usluge. Nedovoljna iskorišćenost i valorizacija oglednih imanja. Još uvijek nedovoljno uključivanje studenata u rad oglednih imanja, Korišćenje društvenih mreža u svrhu informisanja javnosti o studijama i uslugama koje pruža Biotehnički fakultet je nedovoljno ili zanemarljivo. Mali je broj postojećih mehanizama za stimulisanje studenata i unapređenje standarda zaposlenih.					
PREPORUKE ZA PREVAZILAŽENJE LOŠIH STRANA/SLABOSTI	Obezbijediti više sredstava za investiciono održavanje i kapitalne investicije. Poboljšanje tehničke opremljenosti i funkcionalnosti sektora ili istraživačkih oblasti koja su manje razvijeni ili manje aktivni. Raditi na promociji proizvoda sa oglednog imanja i rasadnika, Povećati učešće rada studenata na oglednim imanjima, a tim povećati broj mehanizama za nagrađivanje studenata. Povećati vidljivost Fakulteta na društvenim mrežama kreiranjem zvaničnog/ih profila.					
OCJENA ISPUNJENOSTI	0	1	2	3	4	5
NIVO ISPUNJENOSTI USLOVA	I	II	III		IV	
MIŠLJENJE KOMISIJE I OCJENA ISPUNJENOSTI	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
MIŠLJENJE KOMISIJE I NIVO ISPUNJENOSTI ZAHTJEVA	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					
PREPORUKE KOMISIJE	Popunjava eksterna komisija sa Univerziteta					

Napomene:

1. *Tabelu za svaki indikator prikazati na posebnoj stranici.*
2. *Ukoliko postoji dodatni materijal, molimo da isti dostavite u vidu linkova putem kojih se može pristupiti dokumentaciji*

PREPORUKE KOMISIJE:

NAZIV STANDARDA	NIVO ISPUNJENOSTI
UNAPREĐENJE KULTURE KVALITETA I AKADEMSKOG INTEGRITETA	IV
NASTAVA	IV
STUDENTI	III
LJUDSKI RESURSI	III
NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA I UMJETNIČKA DJELATNOST	IV
SARADNJA I MOBILNOST	IV
UPRAVLJANJE RESURSIMA	IV

Članovi Komisije:

Prof. Dr Snježana Hrnčić, s.r.

(ime i prezime)

Prof. dr Mirjana Bojanić Rrašović, s.r.

(ime i prezime)

Dr Ranko Prenkić, s.r.

(ime i prezime)

Prof. dr Aleksandar Odalović, s.r.

(ime i prezime)

Doc dr Milić Čurović, s.r.

(ime i prezime)

Tatjana Nikolić, s.r.

(ime i prezime)

Saša Ročen, s.r.

(ime i prezime)

POTPISI:

(svojeručni potpis)

(svojeručni potpis)

(svojeručni potpis)

(svojeručni potpis)

(svojeručni potpis)

(svojeručni potpis)

(svojeručni potpis)